



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena**

**Origenes**

**Coloniæ, 1685**

Et post alia. Interprete Joanne Tarino.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79842)

ἡ δὲ δύσις κεν· ὅρα δὲ τὴν δόξαν ἐν τῇ  
 τοῦ λόγου ἐκείνου· ὅρα δὲ τὸν ὁδὸν  
 τῆς ζωῆς

Illud via ac ratione minime contendunt,  
 inter eos qui quaerunt, apud Deum non ha-  
 beantur.

Καὶ μεθ' ἑτέρας

Et post alia.

Interprete JOANNE TARINO.

Μελλόντες ὁ ἀρχιεὶς τῆς ἐκκλησίας τῆς  
 ψαλμῶν, χαρισάτω τοῖς ἀδελφοῖς  
 ὁ θεὸς ἡμῖν καθολικῶς καὶ πάσης θείας  
 γραφῆς ἀποδομένῳ· καὶ τὸν ἑξομῶν ἐφασκε  
 ὁ κενὸν ἐκείνου τὴν ὅλην θεοπνευστον γρα-  
 φὴν διὰ τὴν ἐν αὐτῇ ἀσάφειν πολλοὶ οἰ-  
 κος ἐν οἰκίᾳ μὴ κελευσμένοις, ἐκαστὸν δὲ οἰκῶ  
 \* ἀσάφειν κλεῖν ἐπὶ καὶ ἄλλῃ ἡλὸν αὐτῶν· καὶ  
 ἐπὶ διεσπείρατο τοὺς κλεῖς· καὶ τὰς οἰκίας, ἐχ-  
 ἄμαζον· καὶ ἐκαστὸν ἐκείνους οἰς ἀσάφειν·  
 ἐργον δὲ ἔναι μέγιστον διέσκεπεν τετὰς κλεῖς καὶ  
 ἐφαρμόζειν αὐτὰς τοῖς οἰκίοις, ἐξ αἰσίου διάν-  
 ῳ· καὶ τὸν καὶ τὰς γραφὰς ἐκαστὰς ἀσάφεις  
 οὐκ ἀλλοθεν τοῖς ἀφορμαῖς· ἐνοεῖται λαμβάνε-  
 σαι, ἢ παρ' ἀλλήλων ἐρχομένων ἐν αὐταῖς δι-  
 σπαρμένον· ὅς ἐξηγητικὸν ἡγούμεν· γοῦν καὶ τὸν  
 διπλοῦν τὴν τοιαύτην ἐφοδὸν· ἐκινεῖται τὰς  
 θείας λόγους· ὡς ἄλλοι οὐ λέγου· ἀλλ' ἡ καλὸς  
 \* καὶ οὐκ ἐν διδακταῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγους, ἀλλ' ἐν διδακταῖς \* πνεύματος πνευματι-  
 κῶς πνευματικὰ συγκρίνοντες

Psalmorum interpretationem inchoa-  
 turi, præclarissimum documentum no-  
 bis ab Hebræo de Scriptura traditum pro-  
 ponemus: Dicebat enim ille, similem esse  
 universam Scripturam divinitus afflatam  
 propter obscuritatem quæ in ea est, multis  
 domiciliis uno ædificio conclusis; unicui-  
 que domicilio appositam clavam non ipsi  
 convenientem, sicque dispersas esse claves  
 per domicilia, non respondentes singulas  
 iis domiciliis quibus appositæ sunt: opus ve-  
 ro longe difficillimum esse, invenire claves  
 & eas cellis aptare, quas aperire possunt:  
 itaque etiam Scripturas abstrusas quidem  
 illas intelligi, non aliunde sumptis quam ab  
 ipsis invicem argumentis intelligentia, quæ  
 in se habent dispersam exponendi ratio-  
 nem. Arbitror itaque, Apostolum aditum  
 hunc intelligendi divinos sermones ape-  
 rientem dicere: *Quæ & loquimur non in do-* 1. Cor. 12,  
*ctis humana sapientia verbis, sed in doctrina* 13.  
*spiritus, iis quæ spiritu percipiuntur, spiritualia*  
*comparantes.*

Καὶ μετὰ πολλὰ συγκρίνων τὰς ἐνικῶς κεκλιμένους  
 μακαριστὰς ὡς τὰς πληθυντικῶς ἐξη-  
 μένους, φησὶν.

Et interjectis non paucis comparans sin-  
 gulatim positas beatitudes cum iis quæ  
 velut in aceruo posite fuerant, ait;

Εἰ δὲ τὰ λόγια κυρίου, λόγια ἀγνὰ, δόξου-  
 ρον πεπερωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθα-  
 ρισμένον ἐπὶ απλάσῳ, καὶ μετὰ πάσης ἀκερείας  
 ὁρῶμεν· ὅς ἄρτι πνεῦμα ὑποβέβληκεν  
 αὐτῷ διὰ τῆς ὑπερεπὶ τῆς λόγου, μήποτε καὶ  
 ἡμᾶς διαφύγῃ ἡ ἀναλογία, καὶ τὴν ὅλην πᾶ-  
 σιν ἐφάσσετο γραφὴν ἡ σοφία· ὅς δὲ θεοπνευ-  
 σον μέγα· ἐπὶ τυχόντος γεύματος· καὶ ὅρα  
 διὰ τὸ ὁ σωτὴς ἐστίν· ἰδοὺ ἐν ἡμῇ κεραία  
 ἐμῇ παρῆλθεν διὰ τὸ ὅς ὁμοειδὲς ἀνὰ πάντα γῆν  
 ὅν τρεῖς ποιοῦν τὴν τὴν κοσμοποιίαν· ἡ θεία τέ-  
 χνη δὲ μόνον ἐν ἑρανῶ καὶ ἡλίῳ καὶ σελήνῃ  
 (ἀσέρις \* φαίμεν) δι' ὅλων τῶν σώματων ἐκεί-  
 νων πεφοιτηκίᾳ, ἀλλὰ ἐν τῇ γῇ ἐν ὅλῃ οὐτε-  
 λεστέρα· ὅς αὐτὸ πεποίηκεν, ὡς μὴ ὑποεξηφανῇ  
 ἀπὸ τῆς τυχόντος, μήτε τὰ σώματα τῶν ἐλαχί-  
 στων ζώων· πολλὰ δὲ πᾶσι καὶ ἐν νηπαρχέσας ψυχὰς ἐν αὐτοῖς, ἐκαστὸν \* ἰδίωμα π

Si autem eloquia Domini, eloquia casta, ar-  
 gentum igne examinatum, probatum terra, ex-  
 purgatum septies, exquisitissima cura & stu-  
 dio Spiritus sanctus per ministros Verbi ista  
 subiecit, ne unquam nobis latere posset ra-  
 tio, secundum quam divina sapientia om-  
 nem Scripturam divinitus datam, vel ad  
 unam usque literulam attingit: & propterea  
 fortasse Servator, *lota*, inquit, *unum, vel* Matth. 6,  
*apex unus ē Lege non prætereas, donec omnia* 18.  
*fiant.* Quemadmodum enim in mundi opi-  
 ficio ars divina non solum in cælo & Sole &  
 Luna & astris apparet, per rota illa corpora  
 permeans; sed etiam in terra, in materia  
 viliori hoc ipsum effecit, ut neque ab arti-  
 ficie minimorum etiam animalculorum  
 corpora neglecta sint; multo vero magis &  
 quæ in illis insunt animæ, quarum singulæ

pecu-

peculiare quid in se acceperunt, quemadmodum in brutorum genere conservandi sui rationem: sed neque terrae germina contempsit, cum unicuique inlit artificii quidpiam in radicibus, in foliis & in iis qui proveniunt fructibus, & in qualitatibus differentia. Ita nos censemus de omnibus ex afflatu sancti Spiritus scriptis, tanquam illa, quae sapientiam humana superiorem tradit, magna providentia, per divinas literas hominum generi salutaria documenta inferuerit, & singulis, ut ita dicam, literis, quoad unaquaque capere potest, vestigia sapientiae impresserit. Enimvero oportet eum qui semel admisit opificis mundi has esse Scripturas, animum quoque inducere quaecunque de creatione occurrunt illius rationem quaerentibus, haec eadem de Scripturis occurrere. Sunt autem in creatione quaedam quae natura humana difficulter vel nullo modo invenire possit. Neque idcirco accusandus est omnium effector Deus. Verbigratia, quum non invenimus causam, cur creati sint basilisci, & alia venenata animalia: hinc enim sanctum est, conficium imbecillitatis generis nostri, quodque divinae artis rationes quantalibet maxima eas diligentia fuerimus contemplati, percipere non possumus, ad unum Deum horum cognitionem referre, qui nobis postea, si digni iudicemur, haec ipsa aperiet, quae illi pie permittimus. Sic igitur & in divinis literis videndum est, multa in illis recondita esse, quorum nobis est perdifficilis explicatio. Qui ergo pollicentur, postquam à mundi conditore defecerunt, & ad eum quem finxerunt, ut ad Deum confugerent, solvant, quos ipsis nodos exhibuimus, vel suam ipsi conscientiam persuadeant, uti post tam insignem audaciam ab impietate desinant, prout congruit ipsorum instituto, de quaestis & iis quae obiecta sunt dubitandi causis. Si enim ibi nihilominus difficultates manent, postquam à divinitate defecerunt: quanto sanctius erat in cogitatione ac sensu de Deo inhaerentes, quem à creaturis parentem ac effectorem contemplamur, nihil impium & nefarium de tanto Deo affirmare?

λαβόντες ἐν αὐτῇ, ὡς ἐν ἀλόγῳ σωτήριον. μήτε τὰ τῆς βλασφημίας, ἐκείνῳ ἐνυπάρχοντι, & τεχνικῶς αὐτῇ τὰς ῥίζας καὶ τὰ φύλλα καὶ τὰς ἐνδεχομένας καρπὸς, καὶ τὰς διαφορὰς τῶν ποιότητων. ἔτι καὶ ἡμεῖς ὑπολαμβάνομεν αὐτῇ πάντων τῶν ἐξ ὑπὸ νοῦς ἔχοντων πνεύματι ἀναγεγενημένων, ὡς τὸ ὑπὸ νοῦς τῶν ἀνθρώπων ἐφ' ὅσον ἐκείνῳ διὰ τῶν γενημάτων τῶν ὑπὸ νοῦς ἀνθρώπων, λόγια σωτηρίας ἐκασταρκίως, ὡς ἐπὶ ἐπὶ ἐκείνῳ γενημάτων. καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἵνα τὸ ἐφ' ὅσον ἡμεῖς γε τὸν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ ἀμύμονος ἐκπομπῆς τῶν κόσμων εἶναι ταύτας τὰς γενοφὰς, πεπεσῶσι ὅσα αὐτῇ τῇ κτίσεως ἀπὸ τῶν τῶν ἐκείνῳ αὐτῶν λόγων, αὐτὰ καὶ αὐτῇ τῇ γενοφῇ, ἐκείνῳ καὶ ἐν τῇ κτίσει πᾶσι ἀνθρώπων φύσιν δι- σάρετα ἢ καὶ ἀνδράρετα. καὶ ἐὰν διὰ τῆς κατηρη- ρητέας τῶν ποιητῶν τῶν ὅλων. φέρεται ἐπὶ ἐκείνῳ εὐερίκομῳ αἰτίαν ἐκαστοῦ κτίσεως, καὶ τῶν ἄλλων ἰσοβόλων θηρίων. ἐνθάδε γὰρ ὅτι οὐκ ὄντων ἀ- δανόμῳ τὸ ἀδελφείας ἔχοντος ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔχοντος θεοῦ λόγος μὴ πᾶσις ἀκρίβειας τεθε- ρημένος ἐκλαβεῖν ἡμῖν ἀμύμονος, θεὸς ἀνα- πθέναι τῶν τέτων γνώσιν, ἵνα ἐκείνῳ ἐκείνῳ αἰτίαν κριθῶμεν φανερώσῃ ταῦτα αὐτῇ ὡς νῦν εἶσε- βῶς ἐπεσῆσαν μὴ. ἔτι τῶν καὶ ἐν ταῖς θείαις γενοφὰς καὶ ὅσον, ὅτι πολλὰ διόκεται ἐν αὐ- τοῖς δυσάποδότησιν ὅτι γοῦν ἐπαγγελόμενοι μὴ τὸ διόκεσθαι ἔκτισαν τὸν κόσμον, καὶ ὅτι ἀνέπασαν ὡς θεὸς ὡς ἐπὶ ἐκείνῳ, καὶ τὰς ἀνέπασαν ὡς ὅτι ἡμῶν αὐτοῖς διόκεται, ἢ τῶν αὐτῶν γε συνειδὸς πειθισθῶν μὴ τῶν κλη- κῶν ἐλμῆμα τὸ ἀσεβείας ἀναπεπαύσθαι συμφώνως ταῖς παρ' αὐτοῖς ὑποθέσει αὐτῇ τῇ κτίσεως, καὶ αὐτῇ τῇ ἀνέπασαν αὐ- τοῖς διόκεσθαι. Εἰ γὰρ καὶ ἐκείνῳ ἐκείνῳ διό- κῆματα μὴ, διόκεσθαι τὸ θεότητος, πόσω σιωπῶν ὡς μύροντας ἐπὶ τῇ ἐκείνῳ αὐτῇ, διὰ τῶν κτισμάτων τῶν γενοφῶν, θεοφρονῶν, Εἰ μὴ ἐκείνῳ καὶ ἀνόσιον αὐτῇ τῇ κτίσει ἐκείνῳ φανερῶς θεῷ.

Ex eodem in 1. Psalmum Tomo.

Εκ τῆς αὐτῆς ἐν τῇ α. ψαλμὸν τοῦ

Eodem Interprete.

Quoniam in Numerorum loco singuli numeri vim & potestatem in rebus aliquam habent, quae usui, est Opifex om-

Επεὶ δὲ ἐν τῇ αὐτῇ ἀριθμῶν τότῳ ἐκείνῳ ἀριθμοῦ δυνάμει πᾶσι ἔχοντες ἐκείνῳ κατεχρήσατο ὁ τῶν ὅλων δημιουργὸς ἐκείνῳ

τὴν πύσασεν, ὅτε μὴ ἔ- παντὸς, ὅτε ἴ- εἶδες τὴν  
 ἐν μέρει, ἀποσέχεν δὲ καὶ ἐξέχυνθεν δὸς τὴν  
 γεφύραν αὐτῇ ἀντὶν, καὶ ἐνός ἐκάστου ἀντὶν  
 ἐκ ἀγνοητέον \* οὐκ ὀπίκειν \* ἀνὰ τὰς \* ἀνδρα-  
 θήκοις εἰσελάς, ὅς ἐξέρχοι ἀπὸ διδασί, δύο καὶ \*  
 ἑκοσὶν. ὅς ὁ ἴσας δὲ ἰσθμὸς τὴν παρ' αὐτοῖς σοι-  
 χέων ἐστίν, ὅς αὐτοὺς τὴν γὰρ αὐτὸς καὶ  
 σοιχεῖα εἰσαγωγὴ δακρυῖναι εἰς τὴν θλίψιν ἐ-  
 λθὲν διδάματα τοῖς χαρακτῆσι τῶν ἐντυ-  
 πώματα τοῖς ἀνθρώποις. ἐπὶ σοιχεῖσιν ἐστὶν εἰς  
 τὴν θλίψιν ἔδεξ, καὶ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν γνώσιν  
 τούτων αὐτὸς θεοπνεύματος βιβλία.

nium, interdum ad constitutionem univer-  
 si, interdum ad speciem singulorum consti-  
 tuendam: anima advertenda sunt e Scriptu-  
 ris & per vestiganda ea quæ ad ipsos nume-  
 ros sigillatim pertinent. Neque ignoran-  
 dum est, quod Veteris Testamenti libros, ut  
 Hebræi tradunt, viginti & duo, quibus  
 equalis est numerus elementorum Hebræo-  
 rum, non abs re esse: ut enim duæ & vi-  
 ginti literæ introductio ad sapientiam & di-  
 vinam doctrinam his formis impressam ho-  
 minibus esse videntur: sic ad sapientiam  
 Dei & rerum notitiam fundamentum sunt  
 atque introductio libri Scripturæ duo & vi-  
 ginti.

## EX COMMENTARIO in PSALM. 1.

Interprete HENRICO VALESIO.

Εἰσι δ' αὖ ἑκοσι δύο βιβλίοι καθ' ἑξῆς  
 αὐτῶν. ἡ παρ' ἡμῖν ἡμεῖς ἐπιγεγραμ-  
 μῆν, ὅσα ἴ- ἐξέρχοι δὸς τὴν δόξης τὴν βί-  
 βλιν ἐρηθ, ὅπῃ ἐστίν, ἐν δόξῃ ἐξοδ, & α-  
 λεισμοῦ, ὅπῃ ἐστίν, αὐτὸς αὐτὸς ὀνόματα. λυσι-  
 κόν, ἐκέρχ, καὶ ἐκάλεισεν. δεινὸς, ἀμυσφ-  
 καδὲν. δεινὸς ἐργονόμος, ἐλθε ἀδδερβίμ, &  
 τοῖς ὁλόγοις \* ἴσας ὑδὸς ναυῇ, ἰωσῆς βέν νόω.  
 κατὰ, ῥαθ, παρ' αὐτοῖς ἐν ἐνὶ σωφειμ. εἰσι-  
 λειών πρῶτη, δεινέρα, παρ' αὐτοῖς ἐν, Ca-  
 μελ, ὁ δεικλῆν. βασιλειῶν τεττη, τε-  
 ττη ἐν ἐν, ἐαμμελεχ δαβίδ, ὅπῃ ἐστίν, βα-  
 σιλεία δαβίδ. ὅσα λαπορμόν πρῶτη, δει-  
 νέρα ἐν ἐν, διδερ αἰαμίμ, ὅπῃ ἐστίν, λόγοι  
 ἡμεῶν. ἐσδρας πρῶτη καὶ δεινέρα ἐν ἐν,  
 ἐξο, ὁ ἐστίν βοηθός. βίβλος ψαλμῶν, σέφερ  
 διλλίμ. θολομῶν παρμιμα, μισλὸς ἐκ-  
 κλησιασῆς, κωλέν. ἄσμα ἄσματων, σῆς ἀοσι-  
 εῖμ. ἡ ῥαῖα ἐκ αἰά: ἱερεμίας, σὺν θελωίς,  
 καὶ τῇ ἐπιστολῇ ἐν ἐν, ἱερεμία: δανιήλ, δανιήλ.  
 ἐκ κλη, ἐκ κλη. ἰωβ, ἰωβ. ἐδθῆ, ἐδθῆ. ἐξο δ'  
 τούτων ἐστὶν αὐτὸς μακαριζήκα, ἅπαρ ἐπιγεγραπ-  
 τῶν καὶ ῥαβανέλ.

Sunt autem viginti duo libri juxta He-  
 bræos hi: primus qui a nobis Genesis  
 dicitur; ab Hebræis autem ex ipsius libri  
 initio desumpta appellatione vocatur Bre-  
 sith, quod idem est ac, *In principio*. Exo-  
 dus deinde, Hebræis Vellefmoth, id est,  
*Hæc sunt nomina*. Tertius Leviticus, He-  
 bræis Vaicra, id est, *Et vocavit*. Quartus  
 Numeri, Hebræis Hamiphcedim. Quin-  
 tus Deuteronomium, Hebræis Helle had-  
 debarim, id est, *Hæc sunt verba*. Sextus,  
 Jesus filius Nave, Hebræice Jehosue hen  
 Nun, Septimus, Judices, & Ruth, unico  
 volumine apud Hebræos cōprehensi, quod  
 appellant Sophetim. Octavus, Regnorum  
 liber primus & secundus: qui apud eos uni-  
 cum volumen constituunt, quod dicitur  
 Samuel, hoc est, *Vocatus à Deo*. Nonus, Re-  
 gnorum liber tertius & quartus, quos ipsi  
 etiam in unum volumen redigunt, & Vam-  
 melech David indigitant, hoc est, *Et Rex  
 David*. Decimus, Paralipomenon liber  
 primus & secundus, uno apud illos conten-  
 ti volumine, quod vocant, Dibrehajamim,  
 hoc est, *Verba dierum*. Undecimus, Esdras  
 primus & secundus, qui apud eos unicum  
 faciunt librum, quem vocant Esra, id est,  
*Adjutor*. Duodecimus liber Psalmorum, He-  
 bræis Sepher tehillim. Decimus tertius Pro-  
 verbia Salomonis, Hebræis Misloth. XIV.  
 Ecclesiastes, Hebræis Coheleth. XV. Can-  
 ticum Canticorum, Hebræis Sir hassirim. XVI. Esaias, Hebræis Jesai. XVII. Hieremias cum La-  
 mentationibus & Epistola, in unum compactus volumen, quod ipsi vocant Irmia. XVIII. Dani-  
 el, Hebræis Daniel. XIX. Ezechiel apud Hebræos Jeezechel. XX. Job, eodem apud Hebræos no-  
 mine insignitus. XXI. Esther, quomodo etiam Hebræi vocant. Extra horum censum sunt libri  
 Maccabæorum, qui inscribuntur, Sarbet Sarbaeael.